

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Протокол засідання кафедри

«31» серпня 2021 р. №1

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКПШ 1.2.7 «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ»**

Освітньо-професійна програма: «Початкова освіта»
спеціальність 013 Початкова освіта
Психолого-педагогічний факультет

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

2021-2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання мистецької освітньої галузі» для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» за спеціальністю 013 Початкова освіта/авт.-уклад. Задорожна-Княгницька Л.В., Мойсеєнко Р.М.. МДУ, 2021. 17 с.

Розробник:

Задорожна-Княгницька Л.В. – доктор пед. наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти;

Мойсеєнко Р.М. – кандидат пед. наук, доцент кафедри педагогіки та освіти.

Задорожна-Княгницька Л.В., 2021 рік
Мойсеєнко Р.М., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Напрямок підготовки 01 Освіта	Нормативна	
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» Спеціальність 013 «Початкова освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 2		Семестр	
Загальна кількість годин – 210		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	24	10
		Практичні, семінарські	
		20	6
		Лабораторні	
		40 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		106 год.	154 год.
		Індивідуальні завдання: год. 20	
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/50%

для заочної форми навчання – 25/75%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: підготовка майбутніх учителів початкової школи до здійснення художньо-естетичного та музично-естетичного розвитку учнів у сучасних

зкладах загальної середньої освіти засобами образотворчого та музичного мистецтва.

Завдання курсу:

– вивчення, аналіз та узагальнення методики викладання мистецької освітньої галузі в історичній ретроспективі, ознайомлення з досвідом роботи кращих шкіл світу, формами і методами організації навчання, виховання та творчого розвитку школярів засобами образотворчого та музичного мистецтва;

– формування і розвиток педагогічних вмінь та навичок, необхідних для ефективної організації і творчого проведення уроків го мистецтва у початковій школі, а також різноманітних видів позакласних навчально-виховних заходів мистецтвознавчого напрямку у процесі самостійної педагогічної діяльності;

– опанування основних педагогічних та мистецтвознавчих понять і відповідної термінології;

– набуття досвіду здійснення добору творів образотворчого та музичного мистецтва для ознайомлення та проведення бесід про мистецтво з учнями середнього шкільного віку;

– усвідомлення соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури молодшого школяра;

– виховання у студентів активності, креативності, самостійності, формування здатності до художньо-творчої самореалізації і духовно-естетичного самовдосконалення у процесі самостійної педагогічної діяльності, поваги до професії вчителя початкової школи.

Передумови для вивчення дисципліни «Методика викладання мистецької освітньої галузі»: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Вступ до мистецької освітньої галузі», «Загальні основи педагогіки зі вступом до спеціальності», «Педагогіка з практикумом у початковій школі», «Історія української культури».

Навчальна дисципліна дисципліни «Методика викладання мистецької освітньої галузі» входить до циклу нормативних дисципліни професійної підготовки освітньо-професійної програми.

«Методика викладання мистецької освітньої галузі» як навчальна дисципліна сприяє формуванню таких **компетентностей**, передбачених освітньо-професійною програмою:

Загальні:

– Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя (КЗ 1);

– Здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел.

– Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя (КЗ 4).

Спеціальні компетентності:

– **Мистецька компетентність.** Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих його змістових ліній (КП 5);

– **Загальнокультурна компетентність.** Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва; усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших (КП 8);

Педагогічні компетентності:

– **Дидактична.** Здатність вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації (КП 14);

– **Організаційна.** Здатність до створення безпечних, психологічно комфортних та толерантних умов освітнього процесу; здатність до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів; здатність до змістового наповнення освітнього середовища відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти; здатність до збереження, дотримання та розвитку встановлених в організації (установі) правил, цінностей та традицій; здатність до урахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів (КП 16);

– **Контрольно-оцінювальна.** Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі (КП 17);

– **Проектувально-моделювальна.** Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання (КП 18);

– **Технологічна.** Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи (КП 19);

– **Рефлексія та професійний саморозвиток.** Здатність до усвідомлення своєї ролі як педагога початкової освіти, системи цінностей, мети та завдань професійної діяльності вчителя; здатність до аналізу власної професійної діяльності щодо реалізації поставлених цілей та завдань; здатність до визначення сильних і слабких сторін власної педагогічної діяльності; здатність до самооцінювання результатів педагогічних впливів із забезпечення якості діяльності з навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей; здатність до планування заходів щодо досягнення власних

цілей щодо професійного розвитку; готовність брати участь в роботі творчих груп, методичних об'єднань учителів початкових класів; здатність до відстеження власного фізичного, психічного (інтелектуального та емоційного) духовного (морального) та соціального здоров'я, намагання досягнення їх рівноваги шляхом оптимізації витрат робочого часу і енергії (КП 20).

Відповідно ОПП «Методика викладання мистецької освітньої галузі» як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких **результатів навчання**: РН 12, ПР 13, РН 16, РН 17

<p>Знання:</p>	
<p>– психології та педагогіки, змісту й вимог Державного стандарту початкової освіти, теорії початкової освіти, методик та методів навчання та виховання молодших школярів, можливостей і умов їх застосування для підвищення ефективності освітнього процесу;</p>	РН 1
<p>– форм і методів науково-методичної роботи, основ організації наукового дослідження;</p>	РН 5
<p>– видів контролю успішності учнів початкової школи, вимог і умови їх проведення у молодших класах технології підготовки дитини до школи, визначення її готовності до шкільного навчання.</p>	РН 6
<p>Вміння:</p>	
<p>– використовувати на практиці знання фахових методик;</p>	РН 8
<p>– аналізувати компоненти педагогічної діяльності на різних її етапах, формувати адекватну траєкторію викладацької діяльності;</p>	РН 10
<p>– розробляти на науковій основі технології ефективного навчання та виховання молодших школярів з метою забезпечення стандарту початкової освіти;</p>	РН 12
<p>– здійснювати аналіз власної викладацької діяльності та пізнавальної діяльності учнів, визначати показники якості знань та вмінь, рівня вихованості молодших школярів.</p>	РН 13
<p>Комунікація:</p>	
<p>– організація ефективної навчально-виховної діяльності й педагогічного спілкування, співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами освітнього середовища;</p>	РН 16
<p>– орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища в організації комунікації, враховувати їх індивідуальні особливості й потреби.</p>	РН 17

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I ***Теоретичні положення методики викладання*** ***образотворчого мистецтва***

Тема 1. Мета і завдання методики образотворчого мистецтва у початковій школі

Основні положення методики навчання образотворчому мистецтву у початковій школі. Державні документи, які визначають зміст роботи вчителя.

Мета і завдання навчання образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі. Аналіз змісту мистецької освітньої галузі Державного стандарту загальної освіти. Головні наукові підходи: особистісно-зорієнтований, компетентнісний, аксіологічний, діяльнісний, інтегративний.

Тема 2. Принципи навчання мистецької освітньої галузі у початковій школі

Поняття принципу навчання. Специфіка реалізації принципів навчання у початковій школі.

Характеристика принципів навчання: наступності між початковою, основною і старшою школою; поєднання загальнолюдського, національного та етно-краєзнавчого аспектів змісту освіти; інтегративності, спрямованості на поліхудожнє виховання учнів; креативності (пріоритет творчої самореалізації); варіативності змісту, методів, технологій; діалогічності; полікультурності.

Тема 3. Навчально-методичне забезпечення викладання освітньої галузі «Мистецтво» у початковій школі

Сучасні програми та підручники з інтегрованого курсу «Мистецтво» для 1-4 класів початкової школи. Характеристика тематичних розділів та змісту підручників. Види діяльності школярів, передбачені у змісті підручників з мистецтва.

Взаємозв'язок різних видів мистецької діяльності на основі спільного змісту.

Змістовий модуль II ***Форми та методи навчання мистецтву***

Тема 1. Форми організації навчання освітній галузі «Мистецтво»

Поняття про форми організації навчання на уроках мистецтва: характеристика, визначення позитивних рис та недоліків.

Загальна характеристика індивідуальної, мікро-групової, групової та колективної форм навчання та особливості їх використання на уроках мистецтва у початковій школі.

Тема 2. Урок мистецтва як основна форма організації освітнього процесу

Урок мистецтва як основна форма організації навчального процесу: вимоги до проведення, організація, типи, структура, зміст і характеристика основних етапів. Провідні види діяльності учнів на уроках мистецтва: художньо-творче самовираження; сприймання, інтерпретація та оцінювання художніх творів; пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології.

Тема 3. Методи навчання мистецтва

Поняття про метод навчання. Прийом навчання. Класифікація методів навчання образотворчому та музичному мистецтву. Цілісний підхід до навчання. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності.

Словесні методи: розповідь, бесіда, дискусія, диспут. Наочні методи: демонстрація, ілюстрація. Практичні методи: вправи, лабораторний метод, навчальна праця.

Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою: навчальна робота під керівництвом вчителя, самостійна робота учнів.

Методи стимулювання і мотивації учіння. Методи стимулювання інтересу до навчання. Прийоми методу: створення ситуації новизни, актуальності, морального переживання, цікавості, подиву. Пізнавальні ігри. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.

Тема 4. Практична робота учнів на уроках мистецтва

Місце та значення вправ у навчанні школярів образотворчій діяльності. Структура та характеристика комбінованого уроку образотворчого мистецтва. Нестандартні уроки образотворчого мистецтва. Особливості інтегрованого уроку. Основні вимоги до розробки, методика розробки та проведення основних етапів уроку. Послідовність розробки презентації для проведення уроку образотворчого мистецтва. Шляхи підвищення ефективності навчально-виховної роботи на уроках образотворчого мистецтва.

Тема 5. Зміст та види позанавчальної зображувальної діяльності молодших школярів

Види діяльності, зміст, організація та методика проведення навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва у початкових класах у позаурочний час.

Форми організації, характеристика різних видів, зміст позаурочної навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва з молодшими школярами.

Методика підготовки та проведення позакласних виховних заходів мистецтвознавчого напрямку початковій школі. Особливості планування позаурочної зображувальної діяльності учнів початкової школи. Врахування індивідуальних та вікових особливостей учнів у процесі організації та здійснення позаурочної виховної роботи з образотворчого мистецтва. Шляхи активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час.

Тема 6. Розробка сценарію позакласного заходу з образотворчого мистецтва

Особливості розробки сценарію позакласного заходу з образотворчого мистецтва у початковій школі. Принципи розробки сценарію позакласного виховного заходу.

Орієнтовна тематика бесід з образотворчого мистецтва.

Критерії відбору творів просторового мистецтва для проведення бесід з молодшими школярами. Значення позаурочної навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва. Самоаналіз позакласного виховного заходу.

Змістовий модуль III

Види діяльності, зміст, організація та методика проведення освітньої роботи з мистецтва.

Тема 1. Педагогічні умови успішного художньо-творчого розвитку учнів на уроках мистецтва

Основні завдання ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва. Формування в учнів знань з основ кольорознавства на уроках образотворчого мистецтва. Методи та прийоми роботи вчителя.

Розвиток в учнів умінь використовувати декоративні та виражальні можливості кольору у власній творчій діяльності. Навчання учнів відтворенню глибини простору на площині. Вивчення перспективних явищ. Композиційна діяльність учнів на уроках образотворчого мистецтва. Вікові особливості. Методи та прийоми навчання. Розвиток в учнів формотворчих умінь. Засоби видозміни реальних форм та створення фантастичних образів.

Тема 2. Декоративно-прикладна діяльність учнів на уроках мистецтва

Поняття декоративно-прикладної діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва, її значення в художньо-естетичному розвитку дітей. Використання різноманітних художніх матеріалів, як засіб активізації творчої діяльності школярів. Організація колективної роботи учнів на уроках образотворчого мистецтва. Види робіт. Матеріали. Вікові особливості організації.

Поняття про форми і методи організації естетичного сприймання та оцінювання творів мистецтва і навколишнього. Роль різноманітних художніх технік у розвитку творчих здібностей учнів.

Тема 3. Методика проведення уроків малювання з натури

Поняття натури. Вибір та постановка натури. Послідовність роботи. Методика малювання умовно-плоских предметів простої і складної форми. Фронтальне і перспективне положення.

Методика зображення предметів об'ємної форми (граненої та круглої). Передача об'єму тоном і кольором. Методика малювання предметів об'ємної форми (циліндричної та комбінованої).

Тема 4. Методика використання кольору на уроках мистецтва

Передача об'єму тоном і кольором. Методика малювання кольоровими матеріалами на уроках образотворчого мистецтва. Вікові особливості їх використання. Технічні прийоми. Методика проведення уроків декоративного малювання. Складання згорів та орнаменту.

Тема 5. Методика проведення уроків тематичного малювання.

Тематика уроків малювання. Робота над образами на уроках образотворчого мистецтва. Методика зображення представників тваринного світу. Навчально-виховне значення. Вікові особливості. Методика малювання людини. Портрет. Фігура. Передача руху. Методика проведення занять ліплення.

Змістовий модуль IV

Планування роботи вчителя, контроль та оцінка діяльності школярів на уроках мистецтва.

Тема 1. Календарне й тематичне планування

Поняття календарного й тематичного планування. Особливості календарного планування уроків образотворчого мистецтва. Технологія планування уроків образотворчого мистецтва у початковій школі.

Принципи планування роботи з образотворчої діяльності, планування «зони найближчого розвитку» учнів.

Тема 2. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів на уроках мистецтва

Контроль як компонент навчального процесу. Функції контролю на уроці образотворчого мистецтва у початковій школі: освітня, діагностична, виховна, розвиваюча, стимулююча, управлінська, оціночна.

Види контролю: попередній, поточний, періодичний, підсумковий, комплексний. Методи контролю знань, умінь і навичок учнів. Графічна перевірка вмінь та навичок. Практична перевірка вмінь учнів застосовувати знання на практиці.

Тема 3. Оцінка учнівських робіт

Оцінка знань, умінь і навичок учнів. Критерії оцінки учнівських робіт. Норми оцінок з образотворчого мистецтва. Оцінне судження як форма оцінки. Мета використання оцінного судження. Емоційне ставлення як форма оцінки. Принципи організації контролю та оцінки за навчально-пізнавальною діяльністю учнів: об'єктивність, систематичність, гласність.

Вимоги до оцінки результатів образотворчої діяльності школярів відповідно до вікових особливостей розвитку. Формування в учнів навичок самоаналізу.

Аналіз та самоаналіз ефективності проведеного уроку образотворчого мистецтва.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьо- -го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I. <i>Теоретичні положення методики викладання мистецької освітньої галузі</i>												
Тема 1 Мета і завдання методики викладання мистецької освітньої галузі у початковій школі	8	2				6	8	2				6
Тема 2 Принципи навчання мистецької освітньої галузі у початковій школі	10		2			8	10		2			8
Тема 3 Навчально-методичне забезпечення викладання освітньої галузі «Мистецтво» у початковій школі	12	2	2			8	12	2				10
Всього за змістовим модулем	30	4	4			22	30	4	2			24
Змістовий модуль II. <i>Форми та методи навчання мистецтва</i>												
Тема 1 Форми організації навчання освітній галузі «Мистецтво»	8	4				4	8	2				6
Тема 2 Урок мистецтва як основна форма організації навчального процесу	12	2	4	2		4	12	2	2	2		6
Тема 3 Методи навчання мистецтва	12	2	2	2		6	10		2			8
Тема 4	10		2	2		6	10			2		8

Практична робота учнів на уроках мистецтва												
Тема 5 Зміст та види позанавчальної зображувальної діяльності молодших школярів	8			2		6	8					8
Тема 6 Розробка сценарію позакласного заходу з образотворчого мистецтва	10		4			6	12		2			10
Разом за змістовим модулем	60	8	12	8		32	60	4	6	4		46
Змістовий модуль III. Види діяльності, зміст, організація та методика проведення освітньої роботи з мистецтва												
Тема 1 Педагогічні умови успішного художньо-творчого розвитку учнів на уроках мистецтва	8		2			6	8					8
Тема 2 Декоративно-прикладна діяльність учнів на уроках мистецтва	12	2		4		6	14			4		10
Тема 3 Методика проведення уроків малювання з натури	14	2		4		8	14			4		10
Тема 4 Методика використання кольору на уроках мистецтва	12	2		4		6	12			2		10
Тема 5 Методика проведення уроків тематичного малювання	14	2		4		8	12			2		10
Всього за змістовим модулем	60	8	2	16		34	60			12		48

Змістовий модуль IV.												
Планування роботи вчителя, контроль та оцінка діяльності школярів на уроках мистецтва												
Тема 1 Календарне й тематичне планування	14			4		10	14			4		14
Тема 2 Контроль за освітньою діяльністю учнів на уроках мистецтва	12			4		8	12			4		12
Тема 3 Оцінка учнівських робіт	14			4		10	14			4		10
Всього за змістовим модулем	40			12		28	40			12		28
Модуль 2												
ІНДЗ					20						20	
Усього годин	210	24	20	40	20	106	210	10	8	10	20	148

5. Перелік тем і зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1	Принципи навчання мистецької освітньої галузі у початковій школі. Поняття принципу навчання. Специфіка реалізації принципів навчання у початковій школі. Характеристика принципів навчання	Визначити основні принципи та підходи до здійснення мистецької освіти учнів 1-4 класів	2	РН1
2	Навчально-методичне забезпечення викладання освітньої галузі «Мистецтво» у початковій школі. Сучасні програми та підручники з інтегрованого курсу «Мистецтво» для 1-4 класів початкової школи. Характеристика тематичних розділів та змісту підручників.	Формування вмінь аналізувати зміст освітніх програм та шкільних підручників з інтегрованого курсу «Мистецтво»	4	РН1

	Види діяльності школярів, передбачені у змісті підручників з мистецтва.	1-4 класів		
3	Урок мистецтва як основна форма організації освітнього процесу. Урок мистецтва як основна форма організації навчального процесу: вимоги до проведення, організація, типи, структура, зміст і характеристика основних етапів. Провідні види діяльності учнів на уроках мистецтва.	Визначити суттєві ознаки уроку мистецтва у початковій школі	4	PH8, PH10, PH12
4	Методи навчання мистецтва. Поняття про метод та прийом навчання. Класифікація методів навчання образотворчому та музичному мистецтву. Цілісний підхід до навчання.	Формування знань про методи навчання та їх використання на уроці мистецтва	6	PH1, PH8, PH12
5	Практична робота учнів на уроках мистецтва. Місце та значення вправ у навчанні школярів. Структура та характеристика комбінованого уроку з мистецтва. Особливості інтегрованого уроку. Шляхи підвищення ефективності навчально-виховної роботи на уроках з мистецтва.	Розкрити особливості різних видів мистецької діяльності учнів на уроках мистецтва	2	PH8, PH12, PH17
6	Педагогічні умови успішного естетичного розвитку учнів на уроках мистецтва. Основні завдання ознайомлення дітей з творами мистецтва. Методи та прийоми роботи вчителя. Розвиток в учнів початкових класів умінь використовувати виражальні засоби мистецтва у власній творчій діяльності.	Визначити ефективні педагогічні умови естетичного розвитку учнів початкової школи засобами мистецтва	2	PH16, PH17
	Разом		20	

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1	Урок мистецтва як основна форма організації освітнього процесу. Складання план-конспекту уроку. Визначення основних етапів уроку та провідних видів діяльності. Дидактичні вимоги до уроку.	Визначити суттєві ознаки уроку мистецтва у початковій школі	2	РН8, РН10, РН12
2	Методи навчання мистецтва. Основні функції методів навчання. Класифікація методів навчання та їх характеристика.	Формування вмінь обирати методи навчання	2	РН1, РН8, РН12
3	Зміст та види позанавчальної діяльності молодших школярів. Види діяльності, зміст, організація та методика проведення навчально-виховної роботи з мистецтва у початкових класах у позаурочний час.		2	РН1, РН 6
4	Методика проведення уроків у 1 класі . Особливості проведення уроків мистецтва у 1 класі. Розробка план-конспектів уроків. Урахування вікових особливостей учнів.	Відпрацювання вмінь проведення уроків у 1 класі	6	РН1, РН 6 РН8, РН 12, РН 13, РН 16, РН 17
5	Методика проведення уроків у 2 класі. Особливості проведення уроків мистецтва у 2 класі. Розробка план-конспектів уроків. Урахування вікових особливостей учнів	Відпрацювання вмінь проведення уроків у 2 класі	6	РН1, РН 6 РН8, РН 12, РН 13, РН 16, РН 17
6	Методика проведення уроків у 3 класі . Особливості проведення уроків мистецтва у 3 класі. Розробка	Відпрацювання вмінь проведення уроків у 3 класі	6	РН1, РН 6 РН8, РН 12, РН 13,

	план-конспектів уроків. Урахування вікових особливостей учнів.			PH 16, PH 17
7	Методика проведення уроків у 4 класі. Особливості проведення уроків мистецтва у 4 класі. Розробка план-конспектів уроків. Урахування вікових особливостей учнів.	Відпрацювання вмінь проведення уроків у 4 класі	6	PH1, PH 6 PH8, PH 12, PH 13, PH 16, PH 17
8	Календарне й тематичне планування. Поняття календарного й тематичного планування. Особливості календарного планування уроків мистецтва. Технологія планування уроків мистецтва у початковій школі.	Формування вмінь календарного та тематичного планування уроків	4	PH1, PH8
9	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів на уроках мистецтва. Особливості здійснення контролю навчальних досягнень учнів на уроках мистецтва. Види та методи контролю.	Формування вмінь здійснення різних видів контролю на уроках мистецтва	2	PH 6 PH 16, PH 17
10	Оцінка учнівських робіт. Планування музичних занять. Облік результатів музичного виховання. Критерії оцінювання досягнень учнів.	Ознайомлення з критеріями оцінювання результатів творчої діяльності школярів	4	PH 6 PH 16, PH 17
	Разом		40	

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Підготовка до лекційних занять. Ознайомлення тематикою та змістом заняття.	4
2	Підготовка до семінарських занять за змістовими модулями:	52

	опанування навчально-методичної літератури, проведення аналізу змісту підручників для 1-4 класів, технологій проведення занять з мистецтва, складання план-конспектів уроків.	
3	Підготовка до екзамену	30
4	Виконання індивідуальних завдань: Розробка плану – конспекту уроків за певною програмою (за вибором студента). Проведення заняття. Підготовка сценарію та проведення тематичного виховного заходу.	20
	Разом	106

8. Індивідуальні завдання

Розробка розгорнутого конспекту уроку з мистецької освітньої галузі за певною програмою (за вибором студента) та його проведення.

9. Методи навчання

Словесні: лекція (лекція-візуалізація, лекція-прес-конференція, інформативна лекція, лекція з помилками), пояснення; наочні: ілюстрації та демонстрації відео сюжетів; практичні: показ, навчальні вправи, заповнення таблиць, конспектування, написання рефератів, укладання глосарію; інтерактивні методи (імітаційні та неімітаційні).

10. Засоби діагностики результатів навчання

Усне опитування, співбесіда; перевірка виконання графічних та живописних робіт; вокальних та диригентських вправ, музичний слуховий диктант, підготовка портфоліо з різних видів музичної діяльності, тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; самооцінка, самоаналіз; залік.

11. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінювання навчальних досягнень</i>
5 балів	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4 бали	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому

	обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3 бали	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань
2 бали	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1 бал	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

**Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
на лабораторному занятті**

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0 балів	відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1 бал	фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2 бали	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3 бали	демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1			
лекційні	2	0,06	

практичні/семінарські/ лабораторні заняття	-		10
самостійна робота	6	0,2	
Тема 2			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,06	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 3			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,06	
самостійна робота	10	0,3	
Змістовий модуль 2			
Тема 1			10
лекційні	4	0,12	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
самостійна робота	6	0,18	
Тема 2			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	6	0,18	
самостійна робота	6	0,18	
Тема 3			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 4			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 5			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,06	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 6			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	

самостійна робота	10	0,3	
Змістовий модуль 3			
Тема 1			10
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2	0,06	
самостійна робота	6	0,18	
Тема 2			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	6	0,18	
Тема 3			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 4			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	6	0,18	
Тема 5			
лекційні	2	0,06	
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	8		
Змістовий модуль 4			
Тема 1			10
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	10	0,3	
Тема 2			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	8	0,26	
Тема 3			
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	4	0,12	
самостійна робота	10	0,3	

Виконання ІНДЗ	20	0,7	10
Підготовка і складання екзамену	30	1	50
Підсумок	210	7	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів.
3. Тестові завдання до курсу.
4. Дидактичний наочний матеріал до практичних занять.
5. Фонотека програмних творів.
6. Музичні інструменти.

14. Рекомендовані джерела інформації Обов'язкова література

1. Калініченко О.В. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Освіта, 2019. 112 с.
2. Кізілова Г.О., Шулько О.А. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2019. 144 с.
3. Кондратова Л.Г. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Навчальна книга, 2019. 152 с.
4. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навч. пос. Київ: Кондор, 2009. 200 с.

5. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2007. 216 с.
6. Лобова О.В. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Школяр, 2019. 144 с.
7. Масол Л. М. Мистецтво: підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2019. 112 с.
8. Мельник В. Декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва. Тернопіль: підручники і посібники, 2007. 64 с.
9. Модельні навчальні програми. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1yH0lAccmtDgEvlZsA5w9SGf0_C8BaiW
10. Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи. URL. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> (дата звернення 15.09.2019)
11. Музична педагогіка: навч. посіб. /О.М.Олексюк. Київ: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. 248с.
12. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
13. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
14. Островський В.М. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Богдан, 2019. 152 с.
15. Печерська Е.П. Уроки музики у початкових класах: навч. посіб. Київ: Либідь, 2010. 272 с.
16. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 688 від 24.07.2019}. URL: <http://www.ukr.life/uk/osvita/pro-vnesennya-zmin-do-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti-2019/>.
17. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі: навч.-метод. посібник. Тернопіль, 2006.
18. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: навч. метод. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
19. Типова освітня програма/ під керівництвом О.Я. Савченко. URL. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
20. Типова освітня програма /під керівництвом Р. Б. Шияна. URL. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> .

Додаткова література

1. Витроковская Н.С. Формирование эстетической культуры младших школьников/ Из опыта работы. Київ, 2015. 134с.
2. Зеленина Л.Е. Дидактические игры на уроках изобразительного искусства. *Начальная школа*, 2012. С. 35-38.
3. Климова Л.В. Ланіна І.В. Образотворче мистецтво. Плани-конспекти. 1 клас Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2017. 112 с.
4. Коновець С. В. Образотворче мистецтво в початковій школі: Методичний посібник. Київ: Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, 2007. 80 с
5. Копитіна Н.Ф. Березіна І.В. Чарівний пензлик. 1 клас. Альбом-посібник з образотворчого мистецтва. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2010. 80 с.
6. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Промінь, 2006. 432 с.
7. Олексюк О.М., Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера муз. мистецтва: навч. посіб. Київ: Знання України, 2004. 264 с.
8. Турчин Т. Забезпечення домінування національного мистецтва у змісті музичної освіти молодших школярів як шлях до її оновлення. *Рідна школа*. 2012. № 8/9. С. 56-60.
9. Турчин Т. Застосування осучаснених форм музичного навчання молодших школярів як передумова їх творчого розвитку. *Рідна школа*. 2011. № 7. С.64-68.
10. Чігріна В. Радість творення: активний розвиток музичних здібностей учнів за допомогою творчих засобів. *Шкільний світ*. 2009. № 2. С. 7-9.
11. Щербина В.Г. Практична композиція: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / МОН України. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 180 с.
12. Щетиніна Л. Ви побачите життя у нових тонах і фарбах: духовно-моральний розвиток учнів у процесі хорового співу. *Шкільний світ*. 2012. №11. С. 1-5.
13. Яскулко М. К. Уроки музичного мистецтва: творчий розвиток учнів. *Мистецтво в школі*. 2010. № 11. С. 14-15.

15. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методика викладання мистецької освітньої галузі
Освітня програма	Початкова освіта
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Педагогіки та освіти
Викладач ПІБ, посада	Мойсеєнко Р.М., доцент
Електронна адреса викладача	henomelis15@ukr.net
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	аудиторні консультації – аудиторія № 12 ППФ згідно з графіком консультацій; онлайн консультації – через Zoom за попередньою домовленістю з викладачем.
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	
Компетентності та програмні результати навчання	КП 5, (КП 8, КП 14, КП 16, КП 17, КП 18, КП 19, КП 20. РН 12, ПР 13, РН 16, РН 17

Семестр вивчення	Обсяг години/кредити	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	практ/ сем/лаб		
3	90/3	24	20/40	2	екзамен

В.о. завідувача кафедри педагогіки та освіти

 Наталя ВОЄБУТКО

Гарант ОП

 Ірина ТИМОФЄЄВА